

Erling S. Skaug
Vidars gt. 10 A
0452 Oslo
esskaug@online.no
31. mars 2016

Fylkesmannen i Oslo og Akershus
c/o Oslo kommune v/Byrådsarkivet
Rådhuset
0037 Oslo

OSLO KOMMUNE: KLAGE PÅ SAKSBEHANDLING OG DOKUMENTMANGEL

Klagen gjelder en omgjøring av et enstemmig bystyrevedtak uten foregående behandling i bystyret, og uten at det synes å foreligge dokumenter som kan begrunne eller legitimere omgjøringen slik den ble gjort.

Saken går tilbake til våren 2008, men dokumentmangelen ble først oppdaget ved en innsyns-begjæring til byrådets arkiv i fjor høst (Vedlegg1-2). Svaret derfra syntes å være av rent informativ art, ikke et vedtak som kunne påklages etter at klagemulighetene i forvaltningen var uttømt. Sivilombudsmannen har imidlertid presisert at svaret «forstås som en avgjørelse som kan påklages [til Fylkesmannen] etter Offentlighetslovens § 32» (Vedlegg 3-6). Klagen sendes Oslo kommune som førsteinstans og skal derfra gå videre til Fylkesmannen som klageinstans.

Bakgrunn og saksforløp:

Utvidelse av Munch-museet etter tyveriet i 2004 og de plasskrevende sikkerhetsinstallasjoner ble drøftet i Oslo bystyre i 2005. Et forslag fra Venstre om å flytte museet til Bjørvika ble avvist av byrådsleder Erling Lae (H), fordi «det vil bli uendelig mye dyrere enn Tøyen». Bystyret besluttet da enstemmig 7.12. 2005 å utrede utbygging på Tøyen.

I mai 2006 forelå bestilte alternativanalyser fra HolteProsjekt (nå Holte Consulting). Byrådet anså nybygg ved siden av det eksisterende bygg som «det mest fordelaktige for Oslo kommune». Arkitektkonkurranse syntes som neste skritt, men i november ønsket byrådet mer tid til overveielse pga. «sakens kompleksitet». Våren 2007 etterlyste bystyret oppfølging. Byrådslederen oppga nå «idrettens investeringsbehov» som utsettelsesgrunn. Kommunevalget høsten 2007 gikk sin gang uten nytt i saken.

På en pressekonferanse 27.05. 2008 meldte så byrådslederen, uten foregående bystyrebehandling, at museet skulle til Bjørvika. Begrunnelse ble ikke gitt, men byrådslederen uttalte 30.05. til Aftenposten: «Om vi hadde gått ut offentlig med noe, ville det veltet hele spillet». Et antall bystyrestemmer var angivelig sikret underhånden, tilstrekkelig til at en formell votering den 3.09. samme år oppnådde flertall for flytting.

Saksutviklingen indikerte forbindelser mellom Venstre og utbyggerinteressene i Bjørvika. Prosjektet ble nedstemt ved regulær åpen debatt og votering 14.12. 2011. Flertall ble igjen oppnådd ved hemmelige forhandlinger mellom byrådet og SV i mai 2013. Det har vært betydelig uro både over prosjektet og saksbehandlingen, bl.a. et langvarig engasjement fra en gruppe opprinnelig utgått fra Det Norske Videnskaps-Akademi i 2010.

Prosjektet «Lambda» som nå er påbegynt i Bjørvika har en ufullstendig kalkyle på nær 2,8 milliarder kroner, med meget høye driftskostnader gjort kjent etter at bygging var begynt. Eksterne

anslag for et Tøyen-alternativ, i forlengelsen av HolteProsjekts analyser fra 2006, indikerer halvparten av dette beløpet. Et innbyggerforslag iflg. Kommunelovens § 39a ble overlevert bystyret 1.02. i år, som krever stans i arbeidet inntil uavhengige sammenlignende kalkyler over bygge- og driftskostnader både for «Lambda» i Bjørvika og et realistisk Tøyen-alternativ foreligger. En delegasjon fra forslagsstillerne møtte Finanskomiteen i Rådhuset den 8.03. Saken er under behandling.

Det er av offentlig interesse å få belyst hvordan denne kontroversielle og langtrukne historien begynte.

Klage:

Kommunens svar på min innsynsbegjæring av 02.10. 2015 (Vedl. 1) angir at det ikke foreligger sakspapirer om flyttesaken fra tiden før den reelle beslutning om å fravike bystyrevedtaket fra 2005 ble kunngjort på pressekonferansen i 2008 (Vedl. 2).

Det er vanskelig å tro at en sak av så stor økonomisk og prinsipiell betydning for kommunen selv og dens innbyggere kan ha vært forberedt uten noen form for skriftlig tilgjengelig saksutredning eller notater.

- Jeg ber derfor om at Fylkesmannen foranstalter nærmere undersøkelser for å bringe på det rene om dette faktisk kan være tilfelle, eller om det tvert imot foreligger dokumentasjon som jeg – i strid med offentlighetsloven – er nektet innsyn i.
- Byrådets dramatiske kursendring mht. museets lokalisering er beskrevet ovenfor. Dersom det mot formodning skulle medføre riktighet at dette er skjedd uten dokumentert begrunnelse, ber jeg om at Fylkesmannen bringer nærmere på det rene om kommunen har fulgt grunnleggende krav til saksbehandling og god forvaltningsrett i denne saken.

Vennlig hilsen

Erling S. Skaug

6 vedlegg

Fylkesmannen
i Oslo og Akershus

Oslo kommune
Byrådsavdeling for kultur, idrett og frivillighet
Rådhuset
0037 OSLO

Juridisk avdeling

Tordenskiolds gate 12
Postboks 8111 Dep, 0032 OSLO
Telefon 22 00 35 00
fmoapostmottak@fylkesmannen.no
www.fmoa.no
Organisasjonsnummer NO 974 761 319

Deres ref.: 2010/00377
Deres dato: 28.4.2016
Vår ref.: 2016/9221-2 FM-J
Saksbehandler: Anja Lisland
Direktetelefon: 22 00 35 72

Dato: 10.05.2016

Klage på avvisning innsynskrav etter offentleglova

Fylkesmannen viser til oversendelsen fra Oslo kommune den 28.4.2016.

Erling S. Skaug begjærte den 2.10.2015 innsyn i «notater og sakspapirer fra før pressekonferansen den 27.5.2008 som nødvendigvis må foreligge spesifikt om flyttingen av Munch-museet». Byrådsavdeling for kultur, idrett og frivillighet besvarte henvendelsen i brev av 23.10.2015, og opplyser i brevet at de ikke finner relevante dokumenter fra det aktuelle tidspunktet. Skaug brakte deretter saken inn for Sivilombudsmannen, som i brev av 11.3.2016 opplyste at det er klagerett over kommunens vedtak av 23.10.2015. Skaug påklaget vedtaket i brev av 31.3.2016. Byrådsavdelingen for kultur, idrett og frivillighet behandlet klagen den 28.4.2016. Klagen ble ikke tatt til følge, og saken ble oversendt Fylkesmannen for endelig avgjørelse, jf. offl. § 32.

Byrådsavdeling for kultur, idrett og frivillighet opplyser i brev av 6.5.2016 at byrådsavdelingen dessverre hadde oversett et brev om saken fra før den 27.5.2008, som var journalført i dokumentsystemet. Det aktuelle brevet er datert 8.4.2008, og Skaug er gitt innsyn i dette dokumentet. Det er også gitt innsyn i et ytterligere dokument i saken, oversendt fra Kulturetaten, datert 19.6.2008. Byrådsavdelingen opplyser videre at Kulturetaten per dato ikke er ferdig med sine dokumentsøk i saken, og at saken således er under behandling der.

Fylkesmannen ser slik på saken

Saken gjelder klage over vedtak om avvisning av krav om innsyn i notater, og sakspapirer om Oslo bystyreets sak om å flytte Munchmuseet fra Tøyen til Bjørvika, som forelå på tidspunktet før kommunen avholdt pressekonferanse om saken den 27.5.2008. Som begrunnelse for vedtaket er det vist til at kommunen ikke finner relevante dokumenter fra det aktuelle tidspunktet.

Som det fremgår ovenfor har kommunen v/ Byrådsavdeling for kultur, idrett og frivillighet etter at saken ble oversendt Fylkesmannen funnet frem til to dokumenter som er relevant for innsynskravet, og det er gitt innsyn i disse.

Det følger av offentleglova § 32 første ledd annet punktum at avgjørelser om å gi innsyn ikke kan påklages. Slik saken nå er opplyst for oss har klager fått innsyn i de dokumentene som byrådsavdelingen har funnet frem til i saken, og det foreligger derfor etter Fylkesmannens syn ingen klage til behandling.

Fylkesmannen har merket seg at foreliggende sak ikke er avsluttet hos kommunen, ettersom Kulturetaten fortsatt foretar undersøkelser etter dokumenter i saken. Dersom kommunen finner frem til ytterligere dokumenter i saken, og kravet om innsyn i dokumentet(ene) helt eller delvis avslås, kan vedtaket på vanlig måte påklages.

På bakgrunn av det ovenstående avsluttes saken her.

Med hilsen

Eva Kjøllesdal
seniorrådgiver

Anja Lisland
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Kopi til:
Erling S. Skaug Vidars gt. 10 A 0452 OSLO